

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO, VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Navodila

za uporabo spletne aplikacije EPI

ČEBELE - diagnostične preiskave

Januar 2025

Sektor za zdravje in dobrobit živali

Vsebina

UVOD – DELO NA PODROČJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA ČEBEL IN VNOSI V EPI	3
Vnos ZOVT - splošni	1
PRIMERI	5
DELO PO LETNI ODREDBI	5
Vnos nenegativnega kliničnega pregleda pri namenu Odredba čebele klinični	
PREGLED / ODREDBA ČEBELE KLINIČNI PREGLED MPH	7
DELO PO PRAVILNIKU	3
Vnos v primeru nenegativnega kliničnega pregleda na poziv imetnika oziroma	
PREGLED ČEBELNJAKA BREZ ODLOČBE URADNEGA VETERINARJA	3
VNOS V PRIMERU NENEGATIVNEGA KLINIČNEGA PREGLEDA NA URADNEGA VETERINARJA	
OZIROMA PREGLED ČEBELNJAKA PO ODLOČBI URADNEGA VETERINARJA	)
DELO PO PROGRAMU / PLANU NVI	)
POROČILO O OPRAVLJENEM DELU	)

UVOD – DELO NA PODROČJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA ČEBEL IN VNOSI V EPI

Veterinarji strokovnjaki za zdravstveno varstvo čebel (ZVČ) pri UL VF NVI v okviru koncesijske pogodbe z UVHVVR izvajajo naloge, določene s predpisi:

- Odredba o izvajanju sistematičnega spremljanja zdravstvenega stanja živali, programov izkoreninjenja bolezni živali ter cepljenj živali v letu 20xx –Odredba,
- Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje hude gnilobe čebelje zalege Pravilnik HGČZ,
- Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje varoze čebel Pravilnik varoza.

Poleg tega izvajajo tudi monitoring v okviru sistematike po planu dela zdravstvenega varstva čebel, ki je financiran iz osnovne proračunske postavke NVI.

Za sklop dela s področja ZVČ se v EPI uporabljajo osnovni nameni:

- 1. Po Odredbi / Programi (vezano na letno odredbo):
  - a) »Odredba ČEBELE KLINIČNI PREGLED 20xx« in »Odredba ČEBELE – 20xx«
  - b) »Odredba ČEBELE KLINIČNI PREGLED MPH 20xx«

V skladu z Odredbo se za vsak čebelnjak po programu (vzrejališča) v EPI [^]hkrati ustvarita 2 zapisnika: Odredba ČEBELE - KLINIČNI PREGLED – 20xx in Odredba ČEBELE – 20xx (odvzem vzorcev drobirja za preiskave na HGČZ). Zapisnika sta med sabo povezana tako, da se pri odvzemu vzorcev drobirja v Odredba ČEBELE – 20xx vnese št. zapisnika kliničnega pregleda za dotični čebelnjak (GMID).

2. Po Odredbi / Programi (vezano <u>na Pravilnik HGČZ in Pravilnik varoza</u>):

nenegativno

3. Drugo:

- a) Monitoring (sistematika med)
- b) Sum na bolezen (sumi, ki niso po odredbi, pravilniku)
- c) Sejem, izvoz, trgovanje (stranka je naročnik in plačnik)

Začetek vnosa je pri vseh namenih enak, in sicer poteka preko Vnos ZOVT – splošni.

»Odredba ČEBELE – 20xx«

Št. predhodnega zapisnika

– zapisnik kliničnega

pregleda

Slika 1: Vnosna maska – Vnos ZOVT - splošni

ISKALNIK - DIAGNOSTI	KA
skanje glede na zapisnik oz. oznako vzorca	Vnos ZOVT - splošni
Številka zapisnika Najdi	
Oznaka vzorca	
skanje glede na MID gospodarstva oz. imetnika živali	Stadij zapisnika
G-MID KMG-MID	
Imetnik živali	V POSTOPKU VNOSA VA
Naslov imetnika Iskanje naslova	ZAKLJUČEN S STRANI VA
skanje glede na odvzete vzorce in datum	SPREJET NA NVI
Datum vzorčenja od do	ZAKLJUČEN S STRANI NVI
Datum tub. / kl. preg. od do	ZAKLJUČEN S STRANI VURS
Datum zaključka preiskave	

Vnos ZOVT - splošni

Izberete ustrezni G-MID (reg. št. čebelnjaka iz sistema VOLOS), označite Namen »Po odredbi / Programi« in izberete »Čebele - klinični pregled HGČZ - 20xx« (Slika 2). Vrsta živali, plačnik, material in bolezen se izpolnijo avtomatsko, kar omogoča hitrejši vnos brez napak. Plačnik je trenutno standardno nastavljen na »Proračun«. Kadar gre za kontrolni pregled vseh čebeljih družin v okuženem čebelnjaku, ki se opravi najmanj 30 dni po izvedbi vseh predpisanih ukrepov in končni dezinfekciji ter ga plača lastnik, pri vnosu ročno izberete plačnik »Lastnik«.

		Odjava	Sporočilo - popravek EPI	GENERIC USER				
Y)EP	Kmetija	Volos	Seznam bolezni	Seznam vrst živali				
/nos ZO	— VT - splošni							
atum izpisa 14	I.01.2025							
G-MID		S cis-vurs.gov.si/pls/vur	s_test/w_anm_disease_util.pro	ovision_list?p_entry_type=	ZOVT_FORM	-		×
Priimek		9 -	- (	an util manising list?g				
Ime		Cis-vurs.gov.si/pi	s/vurs_test/w_anm_disea	se_util.provision_list?p	_entry_type=20	UVI_FC	riviap_	
Ulica, HŠ	51	S IN/IN/ID 14.01	25		GENER	IC USER		
Pošta								- 1
Davčna št.						Odjava		
Namen	Po odredbi / Programi				Najdi			
	Po odločbi - Sum bolezni							
	Po odločbi - Ponoven odvzem							
	Stranka					_		
	Drugo	1 Čebele - klinični p	regled HGČZ - 2025					
		2 Čebele - klinični p	regled varoza - 2025					
Placnik	Lastnik	3 Odredba ČEBELE	- KLINIČNI PREGLED - 2025					
	Proračun	4 Odredba ČEBELE	- KLINICNI PREGLED MPH - 2	2025				
	Drugo Priimek ime	5 Odredba CEBELE	<u>- 2025</u>					

Slika 2: Vnos ZOVT - splošni

PRIMERI

DELO PO LETNI ODREDBI

Delo zdravstvenega varstva čebel po Odredbi se vnaša preko namena Odredba ČEBELE - KLINIČNI PREGLED – 20xx, Odredba ČEBELE – 20xx in Odredba ČEBELE - KLINIČNI PREGLED MPH - 20xx (vzrejevalci matic in vzorčenje na malega panjskega hrošča po programu NVI).

Pri vseh čebeljih družinah je treba poleg kliničnega pregleda odvzeti vzorce drobirja ali čebel (če ni drobirja) za laboratorijsko preiskavo na prisotnost povzročitelja hude gnilobe čebelje zalege. V ta namen se v EPI kreira zapisnik »Odredba ČEBELE – 20xx« in navede številko kliničnega pregleda, da zagotovi povezavo med zapisnikom o kliničnem pregledu in o pregledu drobirja ali čebel.

Namen 💌	Po odredbi ODREDBA ČEBELE - KLINIĆI	NI PREGLEE	
	Po odločbi - Sum bolezni	Številka odločbe	
	Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje	Datum odločbe	
	Stranka	Št. predh. zapisnika	
	Drugo		
Plačnik 📃	Lastnik		
1	Proračun		
	Drugo Priimek, ime		Davčna št.
	Naslov		
∨rsta živali <mark>…</mark> ČEI	3ELE	Izbira živali	
Mat	erial:		Bolezen: AF
KLI			TROP
Namen 🗹	Po odredbi / Programi 🔜 ODREDBA ČEBEI	LE - KLINIČNI PREGI	LE
Namen 🗹	Po odredbi / Programi 🔐 ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe	LE
Namen 🗹	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe	LE
Namen 🗹	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Stranka	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe Št. predh. zapisnika	
Namen 🗹	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Stranka Drugo	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe Št. predh. zapisnika	
Namen 🗹	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Stranka Drugo Lastnik	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe Št. predh. zapisnika	
Namen Plačnik	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Stranka Drugo Lastnik Proračun	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe Št. predh. zapisnika	
Namen Plačnik	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Stranka Drugo Lastnik Proračun Drugo Priimek, ime	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe Št. predh. zapisnika	LE Davčna št.
Namen 🗹	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Stranka Drugo Lastnik Proračun Drugo Priimek, ime Naslov	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe Št. predh. zapisnika	LE Davčna št.
Namen Plačnik Vrsta živali	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Stranka Drugo Lastnik Proračun Drugo Priimek, ime Naslov BELE	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe Št. predh. zapisnika	LE Davčna št
Namen Plačnik Vrsta živali ČE Ma	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Stranka Drugo Lastnik Proračun Drugo Priimek, ime Naslov BELE terial:	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe Št. predh. zapisnika	LE Davčna št
Namen Plačnik Vrsta živali ČE Ma KL	Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBE Po odločbi - Sum bolezni Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Stranka Drugo Lastnik Proračun Drugo Priimek, ime Naslov BELE Iterial: INIČNI PREGLED	LE - KLINIČNI PREG Številka odločbe Datum odločbe Št. predh. zapisnika	LE Davčna št. Bolezen: AETHINA

Namen		Po odredbi / Programi ODREDBA ČEBELE	E - 2025	
		Po odločbi - Sum bolezni	Številka odločbe	
		Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje	Datum odločbe	
		Stranka	Št. predh. zapisnika	
		Drugo		
Plačnik		Lastnik		
		Proračun		
		Drugo Priimek, ime		Davčna št.
		Naslov		
Vrsta živali	ČEI	BELE	Izbira živali	
	Mat ME ZAL SAT DR	erial:) IVICE EGA JE)BIR	Bolezen: AF	

V fazi vnosa izpolnite osnovne podatke o kliničnem pregledu (datum kliničnega pregleda). Pri pregledu čebelnjaka upoštevajte skupno število panjev. V polje »Iden. številka živali« napišete oznako panja, da se zagotovi določena sledljivost (npr. »Panj«, »P1«, »POZ«, »SUM«,...). Če je vse negativno, označite vse panje kot negativne. V polje »Št. živali« napišite število pregledanih panjev.

Slika 6: Izpolnjevanje podatkov Odredba	i čebele - klinični pregled
---	-----------------------------

Datum izpisa:	14.01.2021		Številka zapisa Plačnik: Proračun	100083111	STRA SHR	AN 1/1 RANI
VNOS ZAP	ISNIKA O KLINI	ČNEM PREG	GLEDU			
G-MID: Imetnik živali: Naslov gospodarstva:				Vrsta živali: Namen:	ČEBELE Odredba ČEBELE - KLIN PREGLED - 2021	IČNI
Pristojni OU: Veterinar: Datum kliničnega pregleda:	OBMOČNI URAD LJUB GENERIC USER, UPR/ 14.01.2021	BLJANA AVA RS ZA VARNO I	HRANO, VE	Podatke vnesel:	GENERIC USER	
Zap. Iden. števi ^{št.} živali	lka	Spol Sta	ar. Kategorija	Zahtevane preiskave	Klinični s pregled ž Kon. presoja neg sum poz	Št. živali / družin
1 SI PANJ 1 Prepiši			Čebele	AF		5

V primeru, da so v posameznem čebelnjaku posamezni panji pozitivni oziroma sumljivi na HGČZ, je treba to jasno označiti. V tem primeru se kreirajo dodatne vrstice za pozitivne oziroma sumljive panje. V polje »Št. živali« napišemo **število teh panjev**, ki je za kreiranje zapisnika **obvezen podatek** (brez tega se ne da zaključiti zapisnika).

V opombe ni treba povzemati rezultatov, ker so opombe namenjene prostemu vnosu dodatnih informacij. Opombe na zadnji strani so lahko namenjene vpisu panjev, ki so pozitivni oziroma sumljivi, ali pa v to polje opišete še druge ugotovitve na terenu.

Zapisnik shranite in zaključite po znanem postopku - klik na gumb »Shrani in zaključi zapisnik«.

VNOS NENEGATIVNEGA KLINIČNEGA PREGLEDA PRI NAMENU ODREDBA ČEBELE KLINIČNI PREGLED / ODREDBA ČEBELE KLINIČNI PREGLED MPH

V primeru, da je klinični pregled pozitiven oziroma sumljiv, izberete namen »Odredba ČEBELE - 20xx«, kjer je možno izbrati naslednje materiale: med, mrtvice, zalega, satje in drobir. Nujen je **vpis številke predhodnega zapisnika**, ki je lahko samo zapisnik o kliničnem pregledu čebeljih družin.

Z namenom »Odredba čebele – 20xx« je mogoče preiskati čebelje družine na tri bolezni:

- hudo gnilobo čebelje zalege,
- tropilelozo,
- malega panjskega hrošča.

Slika 7: Namen v primeru nenegativnega kliničnega pregleda po Odredbi

Namen	Po odre	edbi / Programi	ODREDBA ČE	EBELE - 2020		
	Po odlo	očbi - Sum bole:	zni	Številka odločbe		
	Po odlo	očbi - Ponoven o	dvzem / cepljenje	Datum odločbe		
	Stranka	3		Št. predh. zapisnika		
	Drugo					
Plačnik	Lastnik	t				
	🗹 Prorači	un				
	Drugo	Priimek, ime			Davčna	št.
		Naslov				
Vrsta živali 🛛	ČEBELE			Izbira živali 🛛		
	Material: MED MRTVICE ZALEGA SATJE DROBIR			E J J	Bolezen: AF AETHINA TROP	

Postopek vnosa se nadaljuje podobno kot je opisano zgoraj (slika 5), le da vzorec dobi neponovljivo črtno kodo in se diagnostika zaključi v laboratoriju.

DELO PO PRAVILNIKU

Delo se nanaša na Pravilnik HGČZ in Pravilnik varoza. Za ta del se v EPI uporabljata namena **Čebele klinični pregled HGČZ** in **Čebele klinični pregled varoza**. V EPI je skladno z obema pravilnikoma treba vnašati **vse preiskave** (tudi negativne). Postopek vnosa je podoben kot pri kliničnih pregledih po Odredbi, le izbor namena je drugačen. Ključne razlike nastanejo, ko veterinar pri kliničnem pregledu po Pravilnikih postavi sum na bolezen oziroma odvzame vzorce za nadaljnje preiskave.

VNOS V PRIMERU NENEGATIVNEGA KLINIČNEGA PREGLEDA NA POZIV IMETNIKA OZIROMA PREGLED ČEBELNJAKA BREZ ODLOČBE URADNEGA VETERINARJA

V primeru nenegativnega rezultata kliničnega pregleda in če je za nadaljnjo analizo potrebna laboratorijska preiskava, kreirate nov zapisnik o odvzemu vzorcev v ZOVT - splošni. Za pravilno sledljivost postopkov je važno sosledje kreiranja zapisnikov. Pri kreiranju preko ZOVT - splošni uporabite namen »Drugo nadaljevanje vzorčenja«. V polje predhodnega zapisnika napišite **številko predhodnega zapisnika kliničnega pregleda**. Če plačnik ni proračun, označite plačnika storitve (Lastnik ali Drugo).

Slika 8	: Nadalieva	nie vzorče	nia pri nen	eaativnem	kliničnem	prealedu po	Pravilniku –	poziv imetnika
5 m. a 0	·····	inge vzoree	nja pri nen	egativitetti	Kinnenenn j	pregieda po	i i aviiiinka	pozit inte cinka

Namen (((Plačnik (	Po odredi Po odločt Stranka Drugo Lastnik Proračun Drugo	bi / Programi (i - Sum bolezn i - Ponoven od NADALJEVA Priimek, ime Naslov	i i Ivzem / cepljenje ANJE VZORČENJA	Šte	vilka odločbe atum odločbe Št. predh. zapisnika	108743243	Davčna št.	
Vrsta živali <mark>…</mark> Č	EBELE			Izk	ira živali 🛄			
		Shi	rani in nadaljuj	P	očisti			

V postopku izpolnjevanja zapisnika za označitev vzorcev uporabite neponovljivo črtno kodo. **Izbor zahtevane preiskave je samo preiskava na hudo gnilobo čebelje zalege**. Za druge namene in druge preiskave kreirate nove zapisnike. Označiti je treba tudi material, ki ga vzorčite.

V opombe na zadnji strani lahko dopišete dodatna pojasnila. Zapisnik shranite in zaključite po znanem postopku - klik na gumb »Shrani in zaključi zapisnik«. Vzorec s spremnim dopisom pošljete v laboratorij, ki bo vnesel rezultate.

Enak postopek je pri odvzemu vzorca za nadaljnje preiskave pri kliničnem pregledu na varozo.

VNOS V PRIMERU NENEGATIVNEGA KLINIČNEGA PREGLEDA NA URADNEGA VETERINARJA OZIROMA PREGLED ČEBELNJAKA PO ODLOČBI URADNEGA VETERINARJA

V primeru nenegativnega kliničnega rezultata in če je za nadaljnjo analizo potrebna laboratorijska preiskava, kreirate nov zapisnik o odvzemu vzorcev v <u>ZOVT - splošni</u>. Za pravilno sledljivost postopkov je važno sosledje kreiranja zapisnikov. Pri kreiranju preko ZOVT - splošni uporabite namen »Po Odločbi – sum na bolezen«. V polje predhodnega zapisnika napišite **številko predhodnega zapisnika** kliničnega pregleda, v polje št. odločbe in datum odločbe pa **podatke o odločbi** uradnega veterinarja. Če plačnik ni proračun, označite plačnika storitve (Lastnik ali Drugo).

Slika 9: Namen – Po odločbi – Sum bolezni pri nenegativnem kliničnem pregledu po Pravilniku – poziv po Odločbi OU UVHVVR

/nos ZO atum izpisa 11	VT - splošni .01.2021
G-MID	Občina
Priimek	X
Ime	Y
Ulica, HŠ	Iskanje naslova
Pošta	Lokacija
Davčna št.	
Namen	Po odredbi / Programi
	Po odločbi - Sum bolezni Številka odločbe
	Po odločbi - Ponoven odvzem / cepljenje Datum odločbe
	Stranka Št. predh. zapisnika
	Drugo
Plačnik	Lastnik
	Proračun
	Drugo Priimek, ime Davčna št.
	Naslov
Vrsta živali 🛄	Izbira živali
	Shrani in nadaljuj Počisti

DELO PO PROGRAMU / PLANU NVI

Za ostala dela po programih oziroma planu dela NVI se v EPI uporablja namen DRUGO:

- Sum na bolezen: uporabi se v primeru suma na bolezni, ki jih NVI razišče po uradni dolžnosti.
  Plačnik je proračun.
- Sejem, izvoz, trgovanje: uporabi se v primeru, da čebelarji trgujejo po EU oziroma izvažajo v tretje države. Ob tem se zahteva pregled s strani strokovnega delavca NVI. Plačnik je lastnik.
- Monitoring: v to je vključen plan preiskav NVI ta namen se uporablja za letni odvzem in pregled vzorcev po NVI sistematiki.
- Ostalo.

POROČILO O OPRAVLJENEM DELU

V aplikaciji EPI je omogočen pregled opravljenega dela, kjer je prikazan seštevek kliničnih pregledov glede na rezultat - izpis je omogočen v Excel dokumentu.

Slika 10: Poročilo o opravljenem delu

Na sliki 10 je prikazana priprava poročila za mesec junij 20xx za hudo gnilobo čebelje zalege (bolezen). Prikaz je omogočen samo v izpisanem Excel dokumentu, ob kliku na »Izvozi v Excelovo datoteko podrobno«.

Slika 11: Izdelava poročila

Poročilo VA in NVI
Vnesite pogoje za pripravo poročila
Od meseca: 06-2020
Do meseca: 06-2020
Mada mana 20.
vrsta porocila:
• VA O NVI
lskanje glede na organizacijo in plačnika
Pristojni OU:
Veterinarska organizacija:
NVI enota:
Občina: 🛛 🛶 🔶
Plačnik:
Bolezen HUDA GNILOBA ČEBELJE ZAL 🔐 🔶
🗌 Izvozi v excelovo datoteko
Zzvozi v excelovo datoteko - podrobno
Izdelaj poročilo Počisti

Poročilo za posamezni zapisnik je razdeljeno glede na skupno število kliničnih pregledov, ki so ločeni glede na označen rezultat. Vsak zapisnik predstavlja eno vrstico v Excel zapisu. Spodaj je primer dveh zapisnikov s kliničnimi pregledi na dveh lokacijah čebelnjakov. Polje »Št.TBC/ kl. pr.« je namenjeno seštevku izpolnjenih vrstic v EPI zapisniku in ne pomeni seštevka kliničnih pregledov na čebelnjaku. Za vsak klinični pregled čebelnjaka se kreira en zapisnik, ki je tudi pogoj za seštevek tega dela. Na spodnji tabeli je v prvem primeru označenih 27 negativnih in 2 pozitivna panja, ki sta bila ugotovljena pri pregledu čebelnjaka. V drugem primeru imamo vpisanih 11 negativnih in 2 pozitivna panja.

Skupno število panjev v polju »Število živali« se mora ujemati s seštevkom različnih rezultatov glede na zapisnik.

Št.TBC/kl.pr.	Število živali	Neg.	Poz.	Sum.	Opis.	Neop.
2	29	27	2			
2	13	11	2			